

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

השרות הפסיכולוגי ייעוצי

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911 טל: 02/5603249, 02/5603251 פקס: 02/5603256

www.education.gov.il/shefi

ה' באדר תשס"ט
1 במרץ 2009

לכבוד פסיכולוגים מחוזיים ובכירים
מנהלי השפ"חים
פסיכולוגים בשפ"ח

שלום רב,

הנדון: קבלת פטור ממס בגין ילד לקוי למידה/ADHD

א. כללי: הנהלים לקבלת הזכאות לפטור ממס בגין ילד נטול יכולת:

פקודת מס הכנסה קובעת זכות לזיכויים שונים לשכירים ועצמאים. אחד הסעיפים, היינו סעיף 45 לפקודת מס הכנסה "זיכוי בעד נטול יכולת", קובע בין השאר כי תושב ישראל או בן זוגו יקבל שתי נקודות זיכוי בגין כל ילד נטול יכולת.

בשנת 2003 הפרשנות של 'נטול יכולת' הורחבה כך שתחול גם על ילדים הסובלים מלקויי למידה קשים הגורמים לאיחור בהתפתחות לעומת ילדים בני גילם, ולכן נקבע כי הזיכוי במס יינתן גם בגין ילדים שאובחנו אצלם לקויות למידה מלוות בהפרעות קשב וריכוז (ADD) והיפראקטיביות (ADHD).

על מנת להבחין בין לקויות קלות ובינוניות לבין לקויות קשות המחלקה לניכויים ומילוות קבעה שלושה קריטריונים לקבלת הזכות:

1. קביעה של ועדת השמה על זכאות לחינוך מיוחד.
 2. אישור על כך שהילד לומד במסגרת לחינוך מיוחד (בגן לחינוך מיוחד, בכיתה לחינוך מיוחד בבית ספר רגיל או בבית ספר לחינוך מיוחד).
 3. אישור מרופא על לקות הלמידה/ADHD שימולא בטופס מיוחד - טופס 127: תעודה רפואית שצריכה לכלול פרטים רפואיים ואבחנה ברורה ומדוייקת בעברית, ומאיזה תאריך אבחנה זו תקפה. רופא מומחה (רופא התפתחותי / נוירולוג / פסיכיאטר) בלבד צריך למלא תעודה זו.
- בנוסף לכך נקבע, כי גם ילדים הזכאים לקצבת נכות מהמוסד לביטוח לאומי בשל לקות למידה חמורה במיוחד יזכו את הוריהם בנקודות הזיכוי האמורות לעיל.
- מכיתה ט' אין מסגרת לחינוך מיוחד. תלמידי תיכון שמשרד החינוך קבע לגביהם שהם זכאים ל"מסלול 07", דינם כדין תלמידים הלומדים במסגרת לחינוך מיוחד או שהופנו אליו. הורי ילדים אלה יהיו זכאים לנקודות זיכוי מכוח סעיף 45 רק אם ימציאו אישור על הפניית ילדיהם למסלול זה.

ניתן לדרוש את החזר המס עבור שש השנים האחרונות בלבד.

בשאלת זכאותם של ילדים שאובחנו כלקויי למידה שלומדים בכיתה רגילה במסגרת תוכניות שילוב. עמדת אגף מס הכנסה היא, כי זיכוי המס לא חל במקרים כגון אלו.

ב. הנחיות לשפ"חים:

לאור ההוראות בהרחבה לפקודת מס הכנסה, על השפ"ח לנהוג בדרך הזו:

1. סעיף 45 קובע שהתעודה הרפואית בטופס 127 תמולא ע"י רופא מומחה ולא ע"י פסיכולוג מומחה. לפיכך, פסיכולוג השפ"ח מנוע מלמלא או למסור תעודה רפואית על גבי טופס 127.
2. הרשות המקומית ממונה על יישום וועדות השמה. הורי תלמיד שנקבעה לגביו זכאות לחינוך מיוחד מקבלים מהרשות הודעה על החלטת ועדת השמה בטופס רשמי, אותה הם יכולים להגיש לרשויות המס. במידה ואין בידם טופס ההחלטה, הם יכולים לפנות ליו"ר הוועדה ברשות לקבלת העתק. על מנת להקל על ההורים, השפ"ח רשאי לתת להם העתק מההחלטה, במידה ונמצא בידי עותק.
3. אישור על לימודים במוסד לח"מ או בגן/בכתה לחינוך מיוחד ניתן לקבל ממנהל ביה"ס או ממחלקת החינוך ברשות המקומית.
השפ"ח מנוע ממסירת אישור לימודים במוסד חינוכי כלשהו. אין זה בסמכותו.
4. תלמיד שעבר בשפ"ח הערכה פסיכולוגית (הכוללת אבחון) ואובחן כבעל לקויי למידה/ADHD/ADD על ידי הפסיכולוג – חובה לתת להורים עותק מהדו"ח הפסיכולוגי והם חופשיים למסרו לכל גורם שיחפצו.

ב ב ר כ ה,

דני ז'ורנו
סגנית הפסיכולוגית הראשית

ניצה ענבי
יו"ר פורום חינוך מיוחד ארצי

מאשה שינמן
יו"ר הוועדה המקצועית
לליקויי למידה